

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Gregorio Etxeberria Esteberena

*Pasaia,
Gipuzkoa
(1924-2021)*

Aurkibidea

Biografia

Pasai Donibaneko “Kuartel zaharra” esaten dioten etxean jaio zen. Ama bertakoa zuen eta aita, berriz, urnietarra. Lau anai-arrebatan zaharrena da bera. Gazterik hasi zen arotz lanetan eta kostaldekoa izaki, itsasontzietako egur-lanak egiten jardun zuen gehienbat eta ederki azaltzen ditu egiten zituzten lanak. Gerra eta gerra ondorengo garaiak ongi gogoratzen ditu eta gaztea zeneko istorio politikak kontatzen dizkigu.

Zintak

PAS-027

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Odriozola Zugarramurdi, Irati
- **Data:** 2011-06-20
- **Iraupena:** 73 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Gerran Lekeitiora ihes egin behar

- **Erref:** PAS-027/003
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:03:56. **Bukatu:** 00:05:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Gerra hasi zenean, 10 urte zituen, eta Lekeitiora egin zuten alde herritik; 10 hilabete egon ziren han. Aita gerrara joana zen ordurako, eta preso hartu zuten. Aita etxera itzuli bitartean, amak nola-hala moldatu behar izan zuen familia aurrera ateratzeko.

2. San Juandik jende askok egin zuen alde gerran

- **Erref:** PAS-027/004
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:05:54. **Bukatu:** 00:06:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

San Juanen gerrak zer eragin izan zuen azaltzen du: jende askok egin zuen alde. Beraiek Lekeition egon ziren; eta, han ere nazionalak sartu zirenean, ihes egin behar izan zuten.

3. Gerran, etxe hutsetan lapurretak

- **Erref:** PAS-027/005
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:06:57. **Bukatu:** 00:08:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

Herrian jende gutxi geratu zen gerra garaian. Geratu zirenetako batzuk aipatzen ditu. Osabak zaindu zuen etxea, beraiek kanpoan egon ziren bitartean; baina hainbat etxe hutsetan lapurretak egon ziren.

4. Gerra ostean euskarari eusten

- **Erref:** PAS-027/008
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:10:50. **Bukatu:** 00:11:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gerra ostean erdaraz egiteko eskatzen zuenik bazegoen, baina beraiek euskaraz egiten zuten beraien artean. Pasai San Juanen hobeto eutsi zitzaion euskarari San Pedron baino.

5. 'Cara al Sol' abesteko gogoa

- **Erref:** PAS-027/009
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:11:41. **Bukatu:** 00:12:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

<p>Gerra ostean, Cara al Sol abesten aritzen ziren gazteak kalean. Behin bera ere abesten atera zen, baina ama konturatu zenean, errieta galanta bota zion.</p>

6. Gerra osteko goseari eusten

- **Erref:** PAS-027/010

- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:12:43. **Bukatu:** 00:13:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra ostean gosea pasa zuten, baina nahiko ondo egon ziren beste batzuen aldean. Ogia eta olioak aberastasun handia ziren orduan.

7. Lehenengo pausoak lan-munduan

- **Erref:** PAS-027/013
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:17:16. **Bukatu:** 00:19:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak
- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Gerra bukatzean, Gregoriotik 13 urte zituen eta pinuak aldatzen hasi zen lanean Jaizkibelen. 14 urterekin Luzuriagan sartu zen, bonbatarako kaxak egiten; asteen 2 pezetan irabazten zituen. Gerora arotz izateko hasi zen ikasten.

8. Arotzeria jarri arteko lanak

- **Erref:** PAS-027/014
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:19:36. **Bukatu:** 00:20:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Soldadutza bukatu zuenean, aita lan egiten zuen arotzerian hasi zen lanean. Han urtebete egin ostean, lagun batzuekin batera sortu zuen arotzeria, itsasontziak egiteko.

9. Negozioa pixkanaka hazten

- **Erref:** PAS-027/015
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:20:58. **Bukatu:** 00:22:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Arotzerian lan asko zutenek, lokal handiagoa behar zuten; eta orduan bazkide berri bat sartu zen negozioan. Horrela, barku asko egin zituzten. Arrantzarako itsasontziak egin zituzten gerora, eta handik hartu zuten erretiroa.

10. Arotzeriako egurraren jatorria

- **Erref:** PAS-027/016
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:22:51. **Bukatu:** 00:24:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Arotzerian egin zuen lan, eta egurra nondik ekartzen zuten azaltzen du.

11. Makina lortu artekoak

- **Erref:** PAS-027/018
- **Iraupena:** 0:04:23. **Hasi:** 00:24:43. **Bukatu:** 00:29:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak

Laburpena:

Lehen eskuz egiten zuten lan, ez baitzuten dirurik makinak erosteko. Makinak nola lortu zituzten azaltzen du.

12. Lehen lana gogorragoa

- **Erref:** PAS-027/021
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:31:00. **Bukatu:** 00:32:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Lehen egurraren kalitatea okerragoa zen eta gehiago nekatzen zen lanean. Lehen eskuz lan asko egin behar izaten zen. Barkuak egiten 5 hilabete inguru ematen zituzten.

13. Elurra zela kamioia gidatu behar

- **Erref:** PAS-027/024
- **Iraupena:** 0:04:10. **Hasi:** 00:36:38. **Bukatu:** 00:40:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Egurra kamioiekin ekartzen zuten. Behin elurra zegoen eta kamioia gidatzeko nola moldatu ziren kontatzen du.

14. Gaztetatik barkuen inguruan lanean

- **Erref:** PAS-027/028

- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:44:02. **Bukatu:** 00:46:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Umetan ez zuen izan denbora askorik jolasten ibiltzeko. Gaztetatik hasi zen lanean, gehiena barkuekin zerikusia zuten kontuetan. Hainbat etxetako egur-lana ere egin zuten. Krisi garaia ezagutu izan dituzte lanean.

15. Ontzia bukatu eta zozkatu

- **Erref:** PAS-027/029
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:46:30. **Bukatu:** 00:48:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

46 30 Behin ontzi bat egiten ari zirela, festak iristerako saldu nahi zuten, horrela dirua edukitzeko. Azkenean bukatu eta zozkatu egin zuten.

16. Soldadutzan gustura ibilitakoa

- **Erref:** PAS-027/033
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:55:39. **Bukatu:** 00:57:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutza Ferrolen egin zuen: anaia hil eta handik 8 egunera joan zen hara. Geroago, soldadutzan Cadiz aldera bidali zuten barku batera; han euskaldunak asko estimatzen zituzten orduan. Barkuan nola moldatzen ziren azaltzen du. Guztira 24 hilabete egin zituen soldadutzan.

17. Soldadutzan euskaldunak oso estimatuak

- **Erref:** PAS-027/034
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:57:19. **Bukatu:** 00:59:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzan Calvo Sotelo barkura joateko eskaini zioten; lehen euskaldunak oso ondo ikusiak zeuden eta eginkizun onak eduki zituzten. Oso ondo pasa zuen han. Jornala dirutan ematen zieten.

18. II. Mundu Gerraren lekuko

- **Erref:** PAS-027/036
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 01:00:37. **Bukatu:** 01:02:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945)

Laburpena:

Behin elizgizon batzuek Donostiara ekarriko zutela esan zioten. Azkenean, baina, Gregoriok ez zuen nahi izan etorri. II. Mundu Gerra bukatu zenean, Algezirasen zen Gregorio eta han ikusi zituen Normandiako lehorreratzera joan ziren barkuak.

19. Soldadutzatik etxera idatzitako gutunak

- **Erref:** PAS-027/038
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 01:02:26. **Bukatu:** 01:05:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzan zeuden bitartean etxera gutunak bidaltzen zituen ahal zuenak. Behin lagun batek Gregoriori gutuna idazten laguntzeko eskatu zionekoa kontatzen du.

20. Euskarari buruzko bertsoak

- **Erref:** PAS-027/040
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 01:07:11. **Bukatu:** 01:08:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Euskararekiko sentimendua laburtzen duten bertso batzuk abesten ditu. Berak beti euskaraz egiten du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-07-10

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com